

[Indenrigsministeren.]

Forholdet mellem Parterne paa Arbejdspladsen og i Fritiden, er af det onde; den vil skade mere end gavne, den vil skabe Vilkaarlighed og skabe Administrationsindgreb, for hvilke der i det store og hele mangler Forudsætninger. Som Følge heraf vil en saadan Lovgivning bidrage til at mindske Antallet af Lærlinge og derigennem til at øge de ikke-faguddannedes Tal, og det synes jeg ikke er en Bevægelsesretning, der er ønskelig.

Fra Handelens Side har man ønsket to Lærlingelove, en for Industri og Haandværk og en for Handelen, og der er for saa vidt noget berettiget i dette Krav, som det jo maa erkendes, at indenfor Handelen er Lærlingeforholdet af en væsentlig anden Art, end det er paa Fabrikker og i Værksteder; men paa den anden Side vilde meget i saadanne to Love blive fælles Bestemmelser, og derfor har jeg besluttet mig til at fremsætte eet Forslag, omfattende Regler for Lærlinguddannelsen baade i Fabrikker og paa Værksteder og i Butikker og i Kontorer, men saaledes at det første Afsnit af Lovforslaget særlig angaar Industri og Haandværk, andet Afsnit Handels- og Kontorvirksomhed, og tredje Afsnit indeholder saa de Bestemmelser, som gælder for alle Lærlingeforhold.

Lovforslaget angaar alle saadanne Personer, der ved Antagelsen som Lærlinge er under 18 Aar, og det paalægges enhver, der som Indehaver af Forældremyndighed over en saadan Person indgaar Aftale om Oprettelse af et Lærlingeforhold, at sørge for, at der oprettes skriftlig Lærlingekontrakt. Der foreslaas en Prøvetid af 3 Maaneder indenfor Industri og Haandværk og af højst 6 Maaneder indenfor Handels- og Kontorvirksomhed; denne Prøvetid medregnes til Læretiden. Politivirigheden i den Kommune, hvor Virksomheden er beliggende, skal attestere Kontraktens Overensstemmelse med Loven; i København og paa Frederiksberg kan det overdrages til Direktoratet for Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring at godkende Kontrakten.

De hidtil gældende Bestemmelser om, hvornaar en Lærlingekontrakt *ikke* skal afsluttes, udvides til ogsaa at omfatte Lærlingeforhold mellem Forældre og Børn og endvidere — for Handels- og Kontorlærlinges Vedkommende — til ogsaa at omfatte saadanne, hvis Arbejde udelukkende er Kontorarbejde, naar de paagældende ved Antagelsen er i Besiddelse af Realeksamen, Handelsdagskoleeksamen eller

en højere Eksamen, og endelig til at omfatte saadanne, som antages til Arbejde, der bestaar i Ekspedering af Kunder i Specialforretninger, til Telefonpasning, Maskinskrivning og Stenografi eller til saadant Arbejde med Bogholderi, Regnskabsføring og lignende, gennem hvilket det ikke er muligt at give de paagældende en hel eller delvis Uddannelse. Dog skal der, hvad de sidste angaar, oprettes en skriftlig Kontrakt, indeholdende visse nærmere Sikringsbestemmelser.

Mod denne Udvidelse af det Omraade, som ikke forudsætter Lærlingekontrakt oprettet, er der gjort en Række Indvendinger, som er fremsat med megen Styrke. Jeg skal derom sige, at jeg særdeles vel forstaar den Begrundelse, som fremføres for Kravet om, at Oprettelse af Lærlingekontrakt ogsaa skal omfatte de Personer, her er Tale om, og først og fremmest da ogsaa saadanne, som har Realeksamen, Handelsdagskoleeksamen eller anden mere omfattende Eksamen. Men man glemmer ved sin Kritik af Lovforslaget paa dette Punkt ganske, at hvis man indretter sig saaledes, som det fra visse Organisationers Side ønskes, nemlig at Kravet om Kontraktforhold for saadanne unge opretholdes, saa vil Konsekvensen simpelt hen blive den, at man indenfor Banker og Forsikringselskaber, de store Handelsvirksomheder i det hele, ikke vil antage unge Mennesker, som ikke er fyldt 18 Aar. Man vil nemlig indenfor disse Virksomheder ikke ind under dette Kontraktforhold, og derfor vilde en saadan Bestemmelse i Virkeligheden virke hemmende paa Ungdommens Uddannelse indenfor saadanne Virksomheder.

Det foreslaas, at Læretidens Varighed ikke maa overstige 5 Aar indenfor Industri og Haandværk og ikke 4 Aar indenfor Handels- og Kontorvirksomhed.

Med Hensyn til det Formaal, som skal opstilles for denne Lærlinguddannelse, har Menerne jo været meget delte, og de Formaal, som opstilledes i tidligere Forslag, der har været til Behandling her i den høje Rigsdag, har jo været Genstand for megen Kritik. Det foreslaas nu her, at Formaalet indenfor Industri og Haandværk, som omhandles i § 1, skal være at føre Lærlingen frem til størst mulig Duelighed, saa han kan aflægge Læreprøve paa den Maade, som Indenrigsministeren bestemmer efter Samraad med Handelsministeren og Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationerne. Men for Handels- og Kontorlærlinge foreslaas ingen Læreprøve. Handelslærlingen skal i Henhold til § 4 bringes saa